

Studieplan 2021/2022

Bachelor i organisasjon og ledelse

Studiepoeng: 180

Læringsutbytte

Etter gjennomført studium har kandidatene følgende kvalifikasjoner:

Kunnskap:

- Kandidaten har grunnleggende kunnskap innenfor de forskjellige fagdisiplinene studiet bygger på. Det omfatter teoretisk kunnskap og kunnskap om hvordan teorier og modeller kan legges til grunn for praktisk yrkesutøvelse.
- Kandidaten skal ha kunnskap om det brede faglige grunnlaget for organisasjon og ledelse, og for HR-/personalarbeid spesielt, og hvilken betydning dette arbeidet har for enkeltindivid, virksomhet og samfunn.

Ferdigheter:

- Kandidaten kan anvende faglig kunnskap og analytiske ferdigheter til å håndtere praktiske oppgaver og utfordringer, og kan bidra til reflekterte valg i praktisk problemløsning innenfor fagfeltet.
- Kandidaten kan grunnleggende teori innenfor fagfeltet, og kan selvstendig søke og vurdere ny informasjon, og formulere sentrale faglige problemstillinger.

Generell kompetanse:

- Kandidaten kan formidle fagstoffet fra studiet skriftlig om muntlig, og kan utveksle synspunkter og erfaringer innenfor fagområdet, oppdatere sin kunnskap og kjenner til nytenkning og innovasjonsprosesser innenfor sentrale fagområder av studiet (formidlingskompetanse).
- Kandidaten kan finne fram til kunnskapskilder av høy kvalitet innen sine fagområder. Kandidaten kan vurdere hva som er god og pålitelig informasjon og bruke informasjon på en effektiv måte. Målet er at studentene gjennom dette gis et godt grunnlag for egenlæring og livslang læring (informasjonskompetanse).
- Kandidaten kan planlegge og gjennomføre varierte arbeidsoppgaver innenfor

praksisfeltet, og kjenner til aktuelle fag- og yrkesetiske problemstillinger dette kan skape (praktisk kompetanse).

Målgruppe

Er du interessert i å arbeide med organisasjonsutvikling, personalutvikling, ledelse, og være med å utvikle organisasjoners menneskelige ressurser (HR), kan Bachelor i organisasjon og ledelse (BOL) være et aktuelt utdanningsalternativ for deg.

Utdanningen gir en bred og grundig innføring i sentrale fagdisipliner knyttet til arbeid med ledelses-, organisasjons- og personalspørsmål i det moderne arbeidsliv. Her kombineres innsikt fra samfunnsvitenskap, som sosiologi, statsvitenskap og psykologi, med juss og økonomi. Innovasjon og entreprenørskap er en integrert del av studiet.

Studiet er både teoretisk og praktisk. Du får praksis både første studieår og gjennom student-traineoordningen som er en del av studiets tredje år. Du kan også starte din egen studentbedrift, som en del av studiet.

Kombinasjonen av praktiske og akademiske ferdigheter på studiet er så bra at kunnskapsminister Kristin Halvorsen overrakte førstepremien til studiet i en konkurranse om landets beste utdanningskvalitet i 2012.

Delstudier i utlandet

Høgskolen i Innlandet - Lillehammer legger til rette for et utenlandsopphold i 4. semester.

Videre studier

Høgskolen i Innlandet - Lillehammer tilbyr et sammenhengende femårig løp (bachelorgrad og mastergrad) i fagområdet organisasjon, ledelse og arbeidsliv (OLA). Fullført bachelorgrad gir mulighet til å søke opptak til Master i innovasjon ved høgskolen i Innlandet. Bachelor i organisasjon og ledelse kvalifiserer også til Master i Public Administration ved Høgskolen i Innlandet - Lillehammer og andre masterstudier i inn- og utland.

Relevans for arbeidsliv og videre studier

Etter ferdig bachelorgrad i organisasjon og ledelse er du kvalifisert til å søke masterstudier ved Høgskolen i Innlandet, eller andre steder i Norge og utenlands. Ved Høgskolen i Innlandet - Lillehammer kan du søke opptak ved Master i innovasjon eller i Master i offentlig ledelse og styring (MPA). Høgskolen i Innlandet - Lillehammer har også et doktorgradsområde innen innovasjon (Innovasjon i tjenesteyting – INTOP).

Opptakskrav og rangering

Opptakskravet er [generell studiekompetanse](#) eller opptak på grunnlag av godkjent realkompetanse

Søkerne blir rangert iht [Forskrift om opptak til høgre utdanning](#).

Arbeids- og undervisningsformer

Det anvendes ulike undervisningsformer, og disse er omtalt i emnebeskrivelsene.

På alle emner i studiet er det arbeidskrav i en eller annen form. Det kan være i form av skriftlige innleveringer, muntlige presentasjoner, teamarbeid, obligatorisk deltakelse på enkelte seminarer og/ eller forelesninger. Dette vil variere fra emne til emne, og godkjenning av arbeidskrav er en forutsetning for å gå opp til eksamen.

Vurderingsformer

Alle emner avsluttes med eksamen. Eksamensform og arbeidskrav som forutsetning for å ta eksamen er spesifisert for hvert emne i emnebeskrivelsene.

Internasjonalisering

I studiets fjerde semester kan studentene velge et utenlandsopphold for å ta selvvalgte fag, ta valgemner ved Høgskolen i Innlandet, eller eventuelt ved andre utdanningsinstitusjoner.

Studiets oppbygging og innhold

I første semester tilbys studentene **Innføring i organisasjon, ledelse og arbeidsliv** som en introduksjon til hele studieprogrammet. Samme semester tar studentene også **Markedsføring** og **Bedriftsetablering og grunnleggende økonomiforståelse**.

I andre semester tar studentene to emner i **Prosjektledelse**. Det gir en grundig innføring i hva det innebærer å drive med prosjektarbeid, samt styring, organisering og ledelse i forbindelse med prosjektarbeidsformen. Samme semester tar studentene også **Arbeids- og organisasjonspsykologi** og **Grunnleggende personalarbeid**

I tredje semester videreføres temaer fra innføringsemnene. Dette semesteret består av **et emne av personalfaglig karakter**. Videre tar studentene også et innføringsemne i **Innovasjon og entreprenørskap, Samfunnsvitenskapelig metode** og et emne i

Foretaksstrategi .

I fjerde semester velger studentene valgbare emner fra høgskolen emneportefølje eller fra andre universiteter og høgskoler i inn- og utland.

I femte semester tar studentene de videregående emnene **Organisasjonsendring** og **Ledelse og arbeidsmiljø**. Studentene tar også **Praksisemnet**.

I sjette og siste semester tar studentene **Arbeidsrett** og **Etikk og samfunnsansvar**, og de skriver sin **bacheloroppgave** i organisasjon og ledelse.

Før studentene begynner på bacheloroppgaven i 6. semester, må alle obligatoriske emner i studiet fra første og andre studieår være bestått.

Kull

2021

Bachelor i organisasjon og ledelse: Emnestruktur

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester						
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)	S5(H)	S6(V)	
OLA1001/3	<u>Innføring i organisasjon, ledelse og arbeidsliv</u>	15	O	15						
OLA1011/2	<u>Bedriftsetablering og grunnleggende økonomiforståelse</u>	7,5	O	7,5						
ØKA1013/1	<u>Markedsføring</u>	7,5	O	7,5						
OLA1012/1	<u>Verdiskapende prosjektledelse</u>	7,5	O		7,5					
OLA1013/1	<u>Prosjektledelse i praksis</u>	7,5	O		7,5					
OLA2007/1	<u>Arbeids- og organisasjonspsykologi</u>	7,5	O		7,5					
OLA2009/1	<u>Grunnleggende personalarbeid</u>	7,5	O		7,5					
OLA2008/1	<u>Human Resources (HR)</u>	7,5	O			7,5				
OLA1010/1	<u>Innføring i innovasjon og entreprenørskap</u>	7,5	O			7,5				
ØKA1021/1	<u>Strategy</u>	7,5	O			7,5				
RLT1004	<u>Samfunnsvitenskapelig metode</u>	7,5	O			7,5				
	<u>Valgfritt emne</u>	15/30	V				30			
OLA2005/1	<u>Praksisemne - organisasjon og ledelse</u>	15	V					15		
OLA2011/1	<u>Organisasjonsendring</u>	7,5	O					7,5		
OLA2010/1	<u>Ledelse og arbeidsmiljø</u>	7,5	O					7,5		
OLA2012/1	<u>Arbeidsrett</u>	7,5	O						7,5	
OLA1008/1	<u>Etikk og samfunnsansvar</u>	7,5	O						7,5	
OLA2013/1	<u>Bacheloroppgave i organisasjon og ledelse</u>	15	O					1	14	
Tilleggsemnemuligheter:										
OLA1054/1	<u>Kvalitative forskningsmetoder for organisasjonsfag</u>	2,5	V							
OLA1055	<u>Studentbedrift</u>	7,5	V							
Valgemnepakke økonomi:										
ØKA2004/1	<u>Virksomhetsstyring</u>	7,5	V				7,5			
ØKA1016/1	<u>Grunnleggende bedriftsøkonomi</u>	7,5	V				7,5			
ØKA1024/1	<u>Brand Management</u>	7,5	V				7,5			
SPM1004	<u>Idrett og bærekraft</u>	7,5	V				7,5			
INT1001/1	<u>Internasjonal politisk økonomi</u>	15	V				15			
OLA1055	<u>Studentbedrift</u>	7,5	V			2,5	5			
Valgemnepakke pedagogikk:										
PED1006/1	<u>Rådgivning og veiledning i pedagogiske virksomheter I</u>	15	V				15			
PED1007/1	<u>Rådgivning og veiledning i pedagogiske virksomheter II</u>	15	V				15			
Valgemnepakke internasjonale studier:										
INT1001/1	<u>Internasjonal politisk økonomi</u>	15	V				15			
INT1011/1	<u>Klimaendringer og klimakrise: historiske årsaker og samtidige utfordringer</u>	15	V				15			
Valgemnepakke bærekraft og etikk:										
BÆR1001/1	<u>Bærekraftig samfunn - nye perspektiver på utvikling, utdanning, menneske og miljø</u>	15	V				15			
FIL1001/1	<u>Etikk og moralske problemer</u>	15	V				15			
INT1011/1	<u>Klimaendringer og klimakrise: historiske årsaker og samtidige utfordringer</u>	15	V				15			
SPM1004	<u>Idrett og bærekraft</u>	7,5	V				7,5			
OLA1055	<u>Studentbedrift</u>	7,5	V			2,5	5			
				Sum:	30	30	30	30	30	30

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

OLA1001/3 Innføring i organisasjon, ledelse og arbeidsliv

Emnekode: OLA1001/3

Studiepoeng: 15

Semester

Høst

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studenten:

- har kunnskap om sentrale modeller og teorier innen fagområdet organisasjon og ledelse, og forståelse av hvordan organisasjoner er bygget opp og fungerer i samspill mellom menneskelige og materielle ressurser
- har kunnskap om ledelse og styring av formelle organisasjoner
- har kunnskap og forståelse knyttet til sentrale temaer innen arbeidslivet, partsrelasjoner på samfunns- og virksomhetsnivå, og kunnskap om arbeidslivets institusjoner

- har kunnskap om organisering, styring og ledelse av organisasjoner i privat, offentlig og frivillige sektor
- har kunnskap om internasjonale organisasjoner, som utgjøre sentrale rammebetingelser for nasjonale institusjoner og organisasjoner

Ferdigheter

Studenten:

- kan analysere og forstå formelle organisasjoner i ulike sektorer ut fra relevante teoretiske verktøy
- kan anvende teoretisk kunnskap på praktiske problemer i moderne organisasjoner
- kan skrive en resonnerende og analyserende tekst om organisering og ledelse av formelle organisasjoner

Generell kompetanse

Studenten:

- er i stand til å beskrive, forstå, analysere aktuelle problemstillinger knyttet til organisasjon, ledelse og arbeidsliv
- har tilegnet seg kunnskaper, analytiske ferdigheter og holdninger, som forbereder dem til å arbeide selvstendig, kritisk og strategisk med ulike problemstillinger knyttet til organisasjon og ledelse i offentlige, private og frivillige organisasjoner

Innhold

Organisasjon, ledelse og arbeidsliv skal gi studentene grunnleggende kunnskap i hvordan organisasjoner fungerer, og hvordan ledelse kan forstås og utøves. Videre skal emnet gi studentene kunnskaper om arbeidslivet, partene i arbeidslivet, og om forskjellige typer organisasjoner og den kontekst organisasjonene inngår i (privat, offentlig og frivillig sektor). Det legges vekt på et anvendt, praktisk perspektiv hvor faglig teori skal gi grunnlag for forståelse og refleksjoner knyttet til ledelses- og styringsproblemer i moderne organisasjoner. Studieemnet er innføringsemnet til Bachelor i organisasjon og ledelse (BOL) og Bachelor i sport management (BSM).

Arbeids- og undervisningsformer

Emnet er lagt opp til campusbasert gjennomføring. I gjennomføringsperioden legges det opp til felles undervisning form av forelesninger, seminarer (noen er obligatoriske), case-undervisning, selvstudier og gruppearbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det er flere arbeidskrav i emnet. Noen arbeidskrav skal løses i grupper og noen er individuelle. Det dreier seg blant annet om skriftlige oppgaver, deltakelse i seminarer og fremføringer

Eksamen

Individuell, skriftlig seks timers eksamen

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

OLA1011/2 Bedriftsetablering og grunnleggende økonomiforståelse

Emnekode: OLA1011/2

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Kunnskaper

Studenten har

- kjennskap til entreprenørskap, bedriftsetablering og styrearbeid.
- kjennskap til markedsarbeid og grunnleggende juridiske forpliktelser knyttet til bedriftsetablering
- kunnskap om avvikling av en bedrift
- kjennskap til grunnleggende bedriftsøkonomiske begreper og sammenhengen mellom dem

Ferdigheter

Studenten har

- evne til å anvende teoretisk kunnskap knyttet til entreprenørskap
- utviklet samarbeidsevner og kompetanse i nettverksbygging
- utviklet ferdigheter til å konkretisere ideer og omsette disse i handlinger og evne til

å sette opp og arbeide med balanseregnskap og resultatregnskap

Generell kompetanse

Studenten har

- kunnskap og praktisk kompetanse i planlegging, drift og avvikling av en bedrift, og økt bevissthet om muligheter og forpliktelser knyttet til bedriftsetableringer

Innhold

Emnets hovedmålsetning er å styrke studentenes kompetanse knyttet til planlegging, etablering og avvikling av en bedrift. Emnet skal gi studentene en innføring grunnleggende bedriftsøkonomi og entreprenørskapskompetanse, samt kompetanse i de arbeidsprosesser som er nødvendig for å starte opp og drive en bedrift.

Arbeids- og undervisningsformer

Kurset vil basere seg på forelesninger, obligatoriske seminar og oppgaveløsning

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

For å få godkjent kursdeltakelse må studentene få godkjent arbeidskravene. Arbeidskravene består i oppmøte på de obligatoriske seminarene og innlevering av oppgaver

Eksamen

4 timers skoleeksamen

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Ingen

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

ØKA1013/1 Markedsføring

Emnekode: ØKA1013/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kan beskrive markedsføringens rolle og funksjon for å oppnå god verdiskaping
- kan gjøre rede for markedsføringsfagets utvikling, perspektiver og sentrale begreper
- kan forklare begrepene markeds-/kundeorientering og hvilken betydning disse har for virksomheter
- kan drøfte markedsplanleggingsprosessen og tilhørende begreper, teorier og prosesser, med fokus på:
  - hvordan de markedsmessige omgivelsene påvirker virksomheten
  - hvordan virksomheten kan segmentere, velge målgruppe og posisjonere seg
  - målsetting, overordnet strategi, bruken av ressurser og konkurransevirkemidler
- kan diskutere hvordan verdi for kunden skapes og hvordan dette påvirker kundens/brukerens lojalitet og tillitt.

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende teori og modeller til å drøfte og analysere virksomhetens markedsføringsutfordringer
- kan planlegge, utarbeide og vurdere en analyse av virksomhetens makromiljø, konkurransesituasjon og kunder
- kan argumentere for valg av strategiske beslutninger og markedsaktiviteter basert på markedsanalysen
- kan vurdere etiske problemstillinger og samfunnsansvar i markedsanalyser

Generell kompetanse

- har kunnskap om forhold som påvirker etterspørsel etter virksomhetens tilbud og dermed virksomhetens inntekter

Innhold

- Markedsføringens begreper og perspektiver, nasjonalt og internasjonalt
- Markeds- og kundeorientering
- Kjøpsatferd på bedrifts- og forbrukermarked
- Strategi og markedsplanleggingsprosessen
- Segmentering, målgruppeutvalgelse og posisjonering
- Markedsstrategier og bruk av konkurransevirkemidler
- Utvikling av et markedstilbud og merkevarebygging
- Markedsetikk og samfunnsansvar
- Digital markedsføring

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, selvstendig arbeid og oppgaveløsning i grupper.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det er arbeidskrav i emnet. Form, omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes for det enkelte semester og kunngjøres ved semesterstart.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen. Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Ingen.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

OLA1012/1 Verdiskapende prosjektledelse

Emnekode: OLA1012/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Anbefalte forkunnskaper: OLA1001, ØKA1017 eller tilsvarende grunnleggende organisasjonsfag

Læringsutbytte

Kunnskap

Studenten:

- har innsikt i sentrale teorier innen prosjektarbeid og prosjektledelse.
- har grunnleggende kunnskap og innsikt i hva som kjennetegner verdiskapende prosjekter, hva som er prosjekters særtrekk og hensiktsmessig anvendelse av prosjekter i arbeidslivet
- har innsikt i prosjektlederens sentrale rolle i prosjekter
- har innsikt i hvordan usikkerhet og interesser influerer prosjekters mulighet for målrealisering

Ferdigheter

Studenten:

- kan anvende grunnleggende metoder for styring, organisering, ledelse og innretning av prosjektet fra initiering til avslutning og evaluering
- kan skrive resonnerende tekst omkring prosjektarbeid og -styring

Generell kompetanse

Studenten:

- er i stand til kritisk vurdering av både prosess og fremdrift av prosjekter. Studenten skal forstå kompleksiteten i prosjektarbeid og kunne tilpasse tilhørende verktøy som påvirker prosjektets ressursbruk, resultat og formål.

Innhold

Prosjekter er en sentral del av virksomheters organisering og arbeidsform for gjennomføring av oppgaver som ikke løses gjennom ordinær drift. Gjennom emnet vil studentene få en generell innføring i prosjekter som fenomen i arbeidslivet. Emnet vil gi en innføring i sentrale aspekter ved prosjekt som styrings-, organisering-, ledelses-, og arbeidsform. Temaer som usikkerhet, læring i prosjekter, innovasjon, interessenters innflytelse på prosjekter, er blant de sentrale temaene som blir belyst. Noe av det mest sentrale ved prosjekter er knyttet til at prosjektet som leveranse er et virkemiddel for å oppnå andre mål og formål. Prosjektene verdiskapende elementer fra initiering til gevinstrealisering, er derfor noe av det mest sentrale ved prosjekter, og vil gjennomgående bli behandlet ved emnet. Prosjektlederens sentrale rolle for prosjekters potensielle suksess vil også bli behandlet.

Arbeids- og undervisningsformer

Emnet er lagt opp til campusbasert gjennomføring. I gjennomføringsperioden legges det opp til felles undervisning i form av forelesninger, seminarer med case, selvstudier og gruppearbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Gjennom enten fiktive eller reelle avgrensede prosjekter skal studentene gjennomføre øvelser og oppgaver. Det vil kunne være varierende omfang og antall på arbeidskravene, tilpasset praktisk gjennomføring av annen undervisnings- og læringsmetode, og sett i forhold til emnets omfang.

Eksamen

Individuell hjemmeeksamen, men inntil 2 kan skrive oppgave sammen. 48 timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

OLA1013/1 Prosjektledelse i praksis

Emnekode: OLA1013/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Anbefalte forkunnskaper: OLA1001, ØKA1017 eller tilsvarende grunnleggende organisasjonsfag, samt OLA1012 Verdiskapende prosjektledelse

Læringsutbytte

Kunnskaper

Studenten:

- har kjennskap organisering og gjennomføring av prosjekter.
- har grunnleggende kunnskap og innsikt i sentrale forhold knyttet til teamarbeid i prosjekter
- har innsikt i hvordan kommunikasjon internt og eksternt i prosjekter påvirker muligheten for prosjektsuksess
- skal gjennom en prakademisk tilnærming kunne kople teoretiske elementer til praktiske erfaringer med prosjektarbeid

Ferdigheter

Studenten:

- kan planlegge og gjennomføre reelle prosjekter

- kan anvende metodiske hjelpemidler innen prosjektstyring gjennom å initiere og planlegge prosjekter, velge hensiktsmessig utforming, framgangsmåte og virkemidler.
- kan arbeide i prosjektteam på en hensiktsmessig måte basert på anerkjente metoder og tilnærminger for problemløsning og prosjektstyring
- kan planlegge og starte opp prosjektteam og anvende oppstartsaktiviteter knyttet til teamarbeid

Generell kompetanse

Studenten:

- har samarbeidsevner og kan løse problemstillinger på en kreativ måte
- har innsikt i kompleksiteten knyttet til gjennomføring av prosjekter når det gjelder forhold mellom oppdragsgiver og prosjektteam
- er i stand til kritisk vurdering av både prosess og fremdrift av prosjekter. Studenten skal forstå kompleksiteten i prosjektarbeid og kunne tilpasse tilhørende verktøy som påvirker prosjektets ressursbruk, resultat og formål.

Innhold

Gjennom en tilnærming hvor faglig, akademisk teori kombineres med praksis, i form av en prakademisk tilnærming, settes studentene i stand til å planlegge gjennomføre et reelt prosjekt. I emnet vil studentene forholde seg til en oppdragsgiver, benevnt som prosjekteier, og i samarbeid med disse og andre interessenter gjennomføre et prosjekt. Prosjektarbeid foregår i betydelig grad i team, og det vil være betydelig oppmerksomhet mot team som fenomen mer generelt, og prosjektteam mer spesielt. Studentene skal i gjennomføring arbeide sammen i team og levere et prosjekt til oppdragsgiver i slutten av emnets gjennomføring.

Arbeids- og undervisningsformer

Emnet er lagt opp til campusbasert gjennomføring. I gjennomføringsperioden legges det opp til felles undervisning i form av forelesninger, selvstudier og gruppearbeid. I all hovedsak vil gjennomføring bestå av å planlegge og gjennomføre prosjekter i praksis, hvor studentene arbeider i team og forholder seg til en ekstern oppdragsgiver.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Gjennom reelle prosjekter skal studentene gjennomføre øvelser og oppgaver. Det vil

kunne være varierende omfang og antall på arbeidskravene, tilpasset praktisk gjennomføring av annen undervisnings- og læringsmetode, og sett i forhold til emnets omfang. Emnet er basert på obligatorisk deltakelse i grupper/team.

Eksamen

- Gruppeinnlevering av bearbeidet versjon av prosjektrapporten som var ett av arbeidskravene (teller 40% av sluttkarakteren i emnet).
- 48 timers individuell hjemmeeksamen (teller 60% av sluttkarakteren i emnet).

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

OLA2007/1 Arbeids- og organisasjonspsykologi

Emnekode: OLA2007/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Anbefalte forkunnskaper: OLA1001, ØKA1017 eller tilsvarende grunnleggende organisasjonsfag

Læringsutbytte

Kunnskap

Kandidaten

- kan redegjøre for psykologiske teorier og problemstillinger innen fagområdet Arbeids- og organisasjonspsykologi
- kan redegjøre for relevant forskning knyttet til psykologiske utfordringer i organisasjon og arbeidsliv

Ferdigheter

Kandidaten har

- evne til å anvende generelle psykologiske teorier for å forstå og analysere praksis innen organisasjoner, i forbindelse med ledelse, personalarbeid

- evne til å anvende generelle psykologiske teorier for å forstå og analysere ulike sosiale og mellommenneskelige prosesser på arbeidsplasser.

Generell kompetanse

- Kandidaten har kjennskap til arbeids- og organisasjonspsykologiske problemstillinger og teorier, og evne til å anvende disse for å forstå og analysere organisasjonspraksis og utfordringer knyttet til arbeidsplassen.

Innhold

Emnet gir innføring i psykologiske problemstillinger og teorier av betydning for å forstå organisasjon, ledelse, personalarbeid og ulike sosiale og mellommenneskelige prosesser på arbeidsplassen. Fokus er generelle psykologiske teorier, og dessuten teori og forskning mer spesielt om psykologiske utfordringer innenfor organisasjon og arbeidsliv.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger kombinert med seminar, øvelser og arbeidskrav.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det er obligatorisk deltakelse i første undervisningsuke og det er to skriftlige innleveringer i løpet av semesteret, ett av dem med muntlig framlegg (arbeidskravene kan bli endret).

Eksamen

Individuell, skriftlig fire timers eksamen.

På grunn av Koronaviruspandemien ble det vår 2022 gjort endringer i eksamensform på emnet.

Eksamensformen våren 2022 er individuell skriftlig hjemmeeksamen, 6 timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Ingen

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

OLA2009/1 Grunnleggende personalarbeid

Emnekode: OLA2009/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Anbefalte forkunnskaper: OLA1001, ØKA1017 eller tilsvarende grunnleggende organisasjonsfag

Læringsutbytte

Kunnskaper

Kandidaten har

- kjennskap til grunnleggende funksjoner knyttet til personalarbeid
- kjennskap til alle faser i medarbeidernes tilknytning til arbeidsplassen, nærmere bestemt temaene rekruttering, utvikling, beholde og belønne medarbeidere, samt avvikling av arbeidsforhold.
- kjennskap til grunnleggende prinsipper knyttet til verdien av et mangfoldig arbeidsliv og etiske utfordringer i personalarbeid

Ferdigheter

Kandidaten har

- evne til å koble organisasjonens mål opp mot personalarbeidet
- evne til å reflektere over teori som et grunnlag for praksis på personalfeltet
- evne til å reflektere over etiske perspektiver og mangfoldsperspektiver på praktiske problemstillinger i personalarbeid og personalledelse.

Generell kompetanse

- Kandidaten har kunnskaper om personalfunksjonen og grunnleggende innsikter i personalledelse, og evner å koble teoretiske kunnskaper til praktiske utfordringer innen personalarbeid.

Innhold

Emnet omfatter sentrale arbeidsområder innen personalarbeidet, spesielt aktiviteter knyttet til å skaffe, utvikle, motivere og belønne og medarbeidere for å nå organisasjonens mål. Sentralt står rekrutteringsarbeid og utvikling av kompetanse i virksomheten. Det blir lagt vekt på et anvendt, praktisk perspektiv, på teori som grunnlag for praksis og for refleksjon over praksis. Det omfatter også etiske utfordringer i personalarbeid.

Emnet skal gi studentene kunnskaper om de praktiske arbeidsfeltene innen HRM, ofte omtalt som knipper med personalpraksiser. Dette handler om de tiltak organisasjonen foretar seg, her representert gjennom HR-enheter, fra å rekruttere riktig person, følge personen gjennom sitt arbeidsforhold i virksomheten, for så til slutt avslutte arbeidsforholdet. Emnet har et individfokus, med vekt på hvordan HR-enheter jobber i forhold til den ansattes «ansettelsesreise».

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger kombinert med seminar, øvelser og arbeidskrav.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det er obligatorisk deltakelse i første undervisningsuke og det er to skriftlige innleveringer i løpet av semesteret, ett av dem med muntlig framlegg (arbeidskravene kan bli endret).

Eksamen

Individuell hjemmeeksamen (48 timer).

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

OLA2008/1 Human Resources (HR)

Emnekode: OLA2008/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Anbefalte forkunnskaper: OLA1001, ØKA1017 eller tilsvarende grunnleggende organisasjonsfag

Læringsutbytte

Kunnskaper

Kandidaten har

- kjennskap til individuelle og kontekstuelle forhold, som har betydning for den menneskelige ressursen i formelle organisasjoner
- kjennskap til personalarbeidets organisatoriske og strategiske forutsetninger, personalpolitikk og personalplanlegging
- kjennskap til rettslige, nasjonale og internasjonale rammer for personalarbeid
- kjennskap til perspektiver knyttet til etikk og mangfold

Ferdigheter

- Kandidaten har evne til anvende fagets begreper, perspektiver og aktuelle forskningsresultater som grunnlag for praktisk HRM

Generell kompetanse

- Kandidaten har kunnskaper om strategisk personalledelse (HRM) og evner å reflektere over og omsette teoretiske kunnskaper, for å anvende disse på praktiske utfordringer i HR funksjonen.

Innhold

Emnet omfatter spørsmål knyttet personalarbeidets strategiske forutsetninger, personalpolitikk og planlegging. Dessuten inngår nasjonale og internasjonale rammer for personalarbeidet, rettslige rammer og nasjonale rammer for deltakelse og medvirkning. Det er også fokus på samspillet mellom personalarbeidet og samfunnsforholdene ellers. Det blir lagt vekt på et anvendt, praktisk perspektiv som grunnlag for praksis.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger kombinert med seminar, øvelser og arbeidskrav.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det er obligatorisk deltakelse i første undervisningsuke og det er to skriftlige innleveringer i løpet av semesteret, ett av dem med muntlig framlegg.

Eksamen

Hjemmeeksamen (48 timer) individuelt eller i gruppe på inntil 2 studenter.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

OLA1010/1 Innføring i innovasjon og entreprenørskap

Emnekode: OLA1010/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Kunnskap (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Kunne bruke sentrale begreper og teorier om innovasjon og entreprenørskap og kunne skille mellom begrepene og de teoretiske perspektivene.
- Forstå innovasjonsprosesser og hvordan ideer kan utvikles i organisasjoner.
- Forstå entreprenørrollen, deres rolle i samfunnet og prosessen fra ide til etablering.

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Kunne analysere relevante faglige og praktiske problemer knyttet til innovasjon og entreprenørskap

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Kunne anvende sine kunnskaper til å identifisere muligheter for innovasjon

Innhold

Innovasjonsevne anses i dag for å være en av de sentrale forutsetningene for konkurransevne, økonomisk vekst og velferd. Emnet dreier seg om viktige aspekter ved denne samfunnsmessige utfordringen.

Emnet gir en bred innføring i innovasjonsfaget. Det legges vekt på å gi studentene forståelse av begrepet innovasjon og en innføring fagfeltets utvikling i ulike teoretiske retninger. I tillegg inkluderer emnet kunnskap om den praktiske anvendelsen av innovasjon i ulike samfunnssektorer. Faget fokuserer på innovasjon i organisasjoner, relatert til endrings- og utviklingsprosesser. Prosessen fra ideutvikling og kreativitet til implementering står sentralt. Emnet vektlegger innovasjon som interaksjonsprosess avhengig av interne og eksterne aktører.

Emnet gir i tillegg en innføring i entreprenørskap, entreprenørskapets karakteristiske trekk og hvilke utfordringer og muligheter som møter entreprenøren. Her behandles entreprenøren som starter egen virksomhet, men også nyere forståelser som sosialt entreprenørskap.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, seminarer og workshops der det arbeides med konkrete eksempler

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Normalt gis det 2-3 arbeidskrav. Antall arbeidskrav spesifiseres ved undervisningsstart. Studentene må ha godkjent alle arbeidskravene før de kan gå opp til eksamen.

Eksamen

Skriftlig skoleeksamen, 4 timer

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Ingen.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

ØKA1021/1 Strategy

Emnekode: ØKA1021/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Autumn

Språk

English

Krav til forkunnskaper

Recommended prerequisites: Marketing, organizational science, and methods

Læringsutbytte

Learning outcomes:

Knowledge (upon completion of the course, the student shall):

- Describe the strategic planning process
- Explain fundamental theories, models and analytical tools used in strategic analysis
- Outline the main strategic choices and the generic strategies
- Understand the various questions related to corporate social responsibilities (CSR).
- Be familiar with current trends and newer research in the field.

Skills (upon completion of the course the student shall be able to):

- Participate in rudimentary strategic analysis of a corporation, including evaluate strategic alternatives and give recommendations.
- Utilize academically relevant information from a variety of sources to explain the firms' competitive condition and the competitive environment of the industry.
- Gain sufficient insight in problems related to ethics, environment and corporate social responsibility to be able to discuss CSR.

- Appraise the strategy process and evaluate results beyond traditional economic measures.

General competence (upon completion of the course the student shall be able to):

- Be aware of the connection between strategy and other business topics.
- Be able to acquire knowledge in English.

Innhold

The course will cover central issues and theories, among which will be:

- Strategic planning, analysis and management.
- Strategic thought and historic development of the field.
- Industry analysis.
- Analysis of resources and capabilities.
- Integration of insight and findings from fields of accounting and finance, as well as economics.
- Corporate social responsibility

Arbeids- og undervisningsformer

Lectures, individual and group work with mandatory hand-ins and presentations, independent study.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Mandatory hand-ins that must be passed in order to be allowed to take the exam. Specific form, number and other details will be announced during course start-up.

Eksamen

Four hours written exam under attendance.

(Eksamen må påregnes besvart på engelsk)

Tillatte hjelpemidler til eksamen

None

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

RLT1004 Samfunnsvitenskapelig metode

Emnekode: RLT1004

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Kunnskaper:

- Kan reflektere rundt forskning og vitenskapelig metode, forskningsetikk og redelighet
- Har innsikt i ulike forskningsdesign som kvalitative kontra kvantitative forskningsopplegg, og aktuelle kombinasjoner av disse
- Kan anvende forsknings- og utviklingsarbeid innenfor samfunnsvitenskapelig metode

Ferdigheter:

- Kan anvende ulike kvalitative og kvantitative analyse- og datainnsamlingsmetoder
- Kan bruke relevant dataverktøy (kvantitativ analyse)
- Kan utforme og skrive rapporter som omhandler problemstillinger og som tilfredsstillende anerkjente akademiske standarder

Generell kompetanse:

- Kan arbeide selvstendig med kvalitative og kvantitative forskningsmetoder
- Kan anvende kunnskap om samfunnsvitenskapelig metode som grunnlag for å skrive en prosjekt- og/eller bacheloroppgave.

Innhold

Formålet med emnet er å gi en innføring i de kvalitative og kvantitative samfunnsvitenskapelige forskningsmetodene. Studentene skal tilegne seg et grunnleggende begrepsapparat innenfor den samfunnsvitenskapelige metodelæren samt grunnleggende ferdigheter innenfor kvalitativ og kvantitativ dataanalyse. Emnet skal legge grunnlaget for senere å kunne skrive en eventuell prosjekt- eller bacheloroppgave.

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningsformer:

- Teoriforelesninger
- Forelesninger med demonstrasjon av statistiske analyseprogram (kvantitativ dataanalyse)
- Seminardeltakelse med gruppevis veiledning av kvantitativt arbeidskrav

Det vil bli gitt noe opplæring i bruk av et nødvendig statistisk analyseprogram i forhold til den kvantitative dataanalysen.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

For å få godkjent kursdeltakelse og for å få adgang til eksamen, må studentene (gruppevis) få godkjent 2 obligatoriske arbeidskrav i kvalitativ og kvantitativ metode.

Eksamen

3 timers skriftlig individuell eksamen.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle kalkulatorer er lovlige å benytte på eksamen.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

Valgfritt emne

Emnekode:

Studiepoeng: 15/30

Semester

Vår / Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

.

Innhold

Studentene kan velge et emne (som regel er emnene 15 studiepoeng, ta kontakt med studieprogramansvarlig eller studieveileder for opplysninger om relevante emner).

Ved enkelte studier kan det også være mulig å ta deler av utdanningen ved utenlandske utdanningsinstitusjoner. Høgskolen i Innlandet er med i utvekslingsprogrammet Erasmus (for studier i EU-land) og Nordplus (for studier i Norden) og har også andre samarbeidsavtaler innen flere av høgskolens studier.

Ta kontakt med **Internasjonalt koordinator på fakultetet** om du vil vite mer om mulighetene for å studere utenlands.

Arbeids- og undervisningsformer

.

Eksamen

.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

OLA2005/1 Praksisemne - organisasjon og ledelse

Emnekode: OLA2005/1

Studiepoeng: 15

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

OLA1001 Innføring i organisasjon, ledelse og arbeidsliv. Anbefalte forkunnskaper:
OLA1012 Verdiskapende prosjektledelse og OLA1013 Prosjektledelse i praksis.

Læringsutbytte

Studenten skal tilegne seg kunnskaper om relasjonen mellom teori og praksis, og skal lære å se sammenhenger mellom teori og praksis ved å forholde seg analytisk til det de opplever i praksisfeltet.

Studentene skal tilegne seg kunnskaper om praksisfeltet og skal tilegne seg spesifikke kunnskaper om de virksomheter de plasseres i, når det gjelder: bransjekunnskaper, målsettinger for virksomheten, hvordan virksomheten organiserer sitt arbeid, hvordan virksomheten ledes, samt resultater av virksomhetens arbeide.

Studentene skal settes i stand til å formidle sine erfaringer og refleksjoner i en praksisrapport.

Innhold

Praksisemnet skal bidra til at studentene får anledning til å reflektere over den teorien de har tilegnet seg i løpet av de foregående semestre, og se teorien i forhold til praksisfeltet. Praksisfeltet for disse studentene er ulike arbeidsplasser i forskjellige typer formelle organisasjoner, både offentlige, private eller ideelle organisasjoner. Emnet består av både praksisforberedende periode, selve studenttraineperioden i virksomheten og en etterarbeidsperiode med evaluering og utarbeidelse av praksisrapport.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, seminarer, utplassering, med veiledning fra vertsvirksomhet og fra høgskolen.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det vil være flere arbeidskrav tilknyttet emnet.

Eksamen

Innlevering av praksisrapport.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

OLA2011/1 Organisasjonsendring

Emnekode: OLA2011/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

OLA1001 Innføring i organisasjon, ledelse og arbeidsliv eller ØKA1017
Organisasjonsforståelse

Læringsutbytte

Kunnskaper

Studenten har

- forståelse av teorier og innfallsvinkler knyttet til organisasjonsendring og endringsledelse
- kunnskaper om ulike drivkrefter til organisasjonsendringer og reformer
- kunnskaper om endringsprosesser i ulike typer av organisasjoner, og i ulike samfunnsmessige kontekster

Ferdigheter

Studenten har

- evne til å analysere og diagnostisere organisasjonsproblemer
- evne til å gjøre begrunnede valg av relevante metoder i endringsarbeid

Generell kompetanse

Studenten har

- kunnskap om endringsprosesser og endringsledelse, samt ferdigheter i praktisk endringsarbeid i formelle organisasjoner

Innhold

Emnet omfatter sentrale teorier og perspektiver for å forstå organisasjonsendring og endringsledelse i private, offentlige og frivillige organisasjoner. Drivkrefter for organisasjonsendringer og reformer, kontekster for endring, og kunnskaper om verktøy for å analysere og diagnostisere organisasjonsproblemer, og ledelse av endringsprosesser i formelle organisasjoner, er sentrale fagområder i emnet.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, seminarer, gruppearbeid og oppgaveskriving.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Dette blir nærmere spesifisert i undervisningsplanen ved semesterstart.

Eksamen

Individuell skoleeksamen, 4 timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Ingen

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

OLA2010/1 Ledelse og arbeidsmiljø

Emnekode: OLA2010/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

OLA1001 Innføring i organisasjon, ledelse og arbeidsliv eller ØKA1017 Organisasjonsforståelse, samt OLA2007 Arbeids- og organisasjonspsykologi.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studenten har

- kjennskap til temaområdet psykososialt arbeidsmiljø
- kjennskap til ledelsens ansvar og roller i forbindelse med arbeidsmiljø
- kjennskap til temaer som forebyggende helsearbeid i arbeidslivet, sykefravær, stress, konflikt, samarbeid, antisosial og prososial adferd, mennesker i omstillingsprosesser

Ferdigheter

Studenten har

- evne til å relatere teorier og innsikter knyttet psykososialt arbeidsmiljø til organisatorisk praksis, for eksempel i forbindelse med forebyggende helsearbeid og sykefravær i arbeidslivet

- evne til å relatere ledelsens ansvar og roller til psykososialt arbeidsmiljø, forebyggende helsearbeid og sykefravær i arbeidslivet

Generell kompetanse

Studenten har

- kunnskaper om psykososialt arbeidsmiljø og andre sentrale temaer knyttet til arbeidsmiljø, og evner å se sammenhenger mellom forebyggende helsearbeid, sykefravær i arbeidslivet og ledelsens ansvar og roller i dette arbeidet.

Innhold

Emnet tar opp arbeidsmiljø som hovedtema, spesielt det psykososiale arbeidsmiljøet, og ledernes ansvar og roller for arbeidsmiljøet. Forebyggende helsearbeid i arbeidslivet og sykefraværarbeid inngår også. Blant mer spesielle tema inngår stress, antisosial og prososial atferd, samarbeid, kommunikasjon, konflikt og omstilling.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger kombinert med seminar, øvelser og arbeidskrav.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det er obligatorisk deltakelse i første undervisningsuke, og det er to skriftlige innleveringer i løpet av semesteret, et av dem med muntlig framlegg.

Eksamen

Hjemmeeksamen (48 timer), individuell eller to sammen.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

OLA2012/1 Arbeidsrett

Emnekode: OLA2012/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

OLA1001 Innføring i organisasjon, ledelse og arbeidsliv eller ØKA1017 Organisasjonsforståelse.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om og innsikt i rettsreglene som gjelder i arbeidsforhold
- har kunnskap om partsforholdene og samspillet mellom aktørene i arbeidslivet

Ferdigheter

Studenten

- har ferdigheter i å framstille og anvende arbeidsrettslige regler, herunder grunnleggende kunnskap til juridisk metode

Generell kompetanse

Studenten

- har kunnskaper og innsikt i arbeidsrett som juridisk disiplin, ferdigheter i juridisk metode, kunnskaper om partsforhold og ferdigheter i anvendelse av arbeidsrettslige regler

Innhold

Studieemnet tar for seg arbeidsrett som juridisk disiplin, innføring i rettskildelære og juridisk metode, skillet mellom private og offentlige arbeidsforhold, ansettelse, likebehandling i arbeidslivet, rettigheter og plikter i et løpende arbeidsforhold, medbestemmelse i arbeidslivet, arbeidsmiljø og inkluderende arbeidsliv, opphør av arbeidsforhold og omstilling og endringer i et dynamisk arbeidsliv.

Arbeids- og undervisningsformer

Emnet er lagt opp til campusbasert gjennomføring. I gjennomføringsperioden legges det opp til felles undervisning form av forelesninger, seminarer og oppgaveløsning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig oppgave.

Eksamen

Skriftlig skoleeksamen over 4 timer.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Ved eksamen kan tas med trykte, offisielle utgivelser av lover og forskrifter, samt Hovedavtalen LO – NHO.

Anbefales: Norges Lover 1687 – 2008, studentutgave, Gyldendal Akademisk, 3570 sider

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

OLA1008/1 Etikk og samfunnsansvar

Emnekode: OLA1008/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav,

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kan gjøre rede for etisk grunnbegreper, -prinsipper og -teorier
- kan gjøre rede for perspektiver på samfunnsansvar, samt sentrale teorier og verktøy for samfunnsansvar
- kan gjøre rede for bestemte moralske og ansvarsmessige utfordringer knyttet til ulike aspekter ved privat, frivillig og offentlig virksomhet

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende sine kunnskaper innen etikk og samfunnsansvar til å
  - identifisere etiske og miljømessige utfordringer og muligheter knyttet til konsekvenser av virksomheters drift for ulike berørte gruppers interesser i

konkrete situasjoner.

- foreslå begrunnede løsninger på etiske og miljømessige problemstillinger
- kan analysere og formulere utfordringer på en måte som gjør det klart hva som moralsk sett er på spill i dem.
- kan bruke relevante rammeverk for å belyse sentrale mekanismer og praksiser som fremmer eller hindrer økonomisk, sosial og miljømessig måloppnåelse
- kan drøfte og bedømme virksomheters arbeid innen samfunnsansvar/bærekraft ut i fra et sett av begreper, teorier og rammeverk om forretningsmodeller og samfunnsansvar

Generell kompetanse

Studenten

- kan analysere og kritiske reflektere over relevante faglige og praktiske problemer knyttet til ansvar og lønnsomhet
- kan anvende sine kunnskaper om forholdet mellom ansvar og lønnsomhet til å gjennomføre organisasjonsendringer
- kan håndtere etiske og ansvarsmessige utfordringer knyttet til det å inneha og utøve økonomisk-administrative yrkesroller («profesjonsetikk»)

Innhold

Etikk:

- Etikkens univers - autonomi og ansvar
- Individuelt ansvar og samfunnsansvar
- Etikkens grunnbegreper - Jus, etikk og moral
- Etikk og begrunnelser - røde flagg og etisk blindhet
- Etske prinsipper - det formale likhetsprinsippet, offentlighetsprinsippet
- Etske teorier - utilitarisme, pliktetikk og dydsetikk

Samfunnsansvar og bærekraft:

- Organisasjoner som aktører
  - I hvilken grad kan organisasjoner betraktes som moralske aktører
  - Hva det vil si at virksomheter har samfunnsansvar
- Perspektiver på samfunnsansvar og bærekraft
- Interessentteorien -fra shareholder til stakeholder
- Bærekraft - den triple bunnlinjen, bærekraftig forretningsmodellinnovasjon (inkl trender for bærekraft)

- Verktøy for samfunnsansvar - rapportering og sertifisering
- Implementering av samfunnsansvarstiltak

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, gruppe- og plenumsdiskusjoner, samt øvelser.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det er arbeidskrav i emnet. Form, omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes for det enkelte semester og kunngjøres ved semesterstart.

Eksamen

2 dagers skriftlig, individuell hjemmeeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Ingen.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

OLA2013/1 Bacheloroppgave i organisasjon og ledelse

Emnekode: OLA2013/1

Studiepoeng: 15

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

OLA1001 Innføring i organisasjon, ledelse og arbeidsliv og Samfunnsvitenskapelig metode (OLA1007, ØKA1023, SPM1002 eller RLT1004). Anbefalte forkunnskaper: alle obligatoriske emner i første og andre studieår.

Læringsutbytte

Kunnskaper

Studenten har

- kunnskaper om akademisk oppgaveskriving som sjanger
- kunnskaper om samfunnsvitenskapelig metode og anvendelsen av dette på et konkret oppgaveprosjekt
- kunnskaper om anvendelse av teori og analyse av et empirisk materiale
- kan forholde seg til bruk av kilder og henvisningspraksis
- kunnskaper om forskningsetikk

Ferdigheter

Studenten har

- ferdigheter til å velge en relevant faglig problemstilling
- ferdigheter til å behandle et empirisk materiale i henhold til vitenskapelig forskningsmetode
- ferdigheter til å analysere det empiriske materiale i henhold til relevant teori
- ferdigheter i å vurdere fremgangsmåter i forskning i henhold til forskningsetiske normer

Generell kompetanse

Studenten har

- kunnskap og praktisk kompetanse i planlegging, gjennomføring av et mindre forskningsarbeid med bruk av samfunnsvitenskapelig metode
- Studentene skal kunne vurdere og håndtere aktuelle etiske problemstillinger knyttet til forskningsarbeidet, og vise kritisk refleksjon overfor egne val
- Kandidaten skal også kunne justere sin egen faglige utøvelse under veiledning

Innhold

I bacheloroppgaven skal BOL- studentene fordype seg i et selvvalgt tema innenfor personal-, organisasjons- og ledelsesfagene. Oppgaven kan skrives individuelt, eller av to sammen. Studentene skal formulere egne problemstillinger, som følges opp teoretisk og metodisk, med utgangspunkt i fagemner fra BOL. I tillegg til bruk av relevant pensumlitteratur, fordres det bruk av relevant, selvvalgt litteratur i forbindelse med oppgaveskrivingen. Oppgavearbeidet utføres med utgangspunkt i krav fra samfunnsvitenskapelig metode og retningslinjer for akademisk skriving. Ut over å tilfredsstille akademiske krav, må bacheloroppgaven gjerne være praktisk rettet og/ eller ta utgangspunkt i praksisfeltets utfordringer.

Arbeids- og undervisningsformer

Gjennom forelesninger og seminarer blir hovedmomenter fra tidligere metodeundervisning gjennomgått, samt generelle krav til akademisk skriving og forskningsetiske problemstillinger. Det blir gitt veiledning til arbeidet med oppgaven.

Det gjennomføres 50% og 80% seminarer, hvor studentene legger frem arbeidene sine og får tilbakemelding undervegs i prosessen.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det er flere arbeidskrav i emnet i form av noe obligatorisk undervisning, skriftlige innleveringer og presentasjoner i oppgaveseminar.

Eksamen

Bacheloroppgave (Individuelt eller i gruppe på to).

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

OLA1054/1 Kvalitative forskningsmetoder for organisasjonsfag

Emnekode: OLA1054/1

Studiepoeng: 2,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Innføringsemne i samfunnsvitenskapelig metode minst 7,5 sp, for eksempel ØKA1023/1 Samfunnsvitenskapelig metode (7,5 sp), eller tilsvarende.

Læringsutbytte

Kunnskap

- Kunnskap om intervju i forskningsarbeid, og ulike former for intervju
- Kunnskap om observasjonsstudier i forskning
- Kunnskap om dokumentstudier
- Case og casestudier i kvalitativ forskning

Ferdigheter

- Ferdigheter i å gjennomføre kvalitativ datainnsamling, men hovedfokus om intervju
- Ferdigheter i å gjennomføre analyse av kvalitative data

Generell kompetanse

- Beherske innsamling og analyse av kvalitativ, med intervjuet som hovedfokus

- Innsikt i muligheter og begrensninger i bruk av kvalitative metoder

Innhold

Formålet med emnet er å gi en kort fordyping i kvalitative samfunnsvitenskapelige forskningsmetoder utover det som gis i et innføringsemne. Studentene skal kunne grunnleggende begreper om innsamling og analyse av kvalitative data innenfor samfunnsfaglige emner, og mer spesielt innenfor organisasjons- og ledelsesfag.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, selvstudium, øvelser, veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det er obligatorisk deltakelse i innføringsforelesning og veiledning.

Våren 2020 legges det ut videoopptak i stedet for innføringsforelesning, og det vil gis mulighet for veiledning på nett (Zoom) etter nærmere avtale.

Eksamen

Hjemmeeksamen over 24 timer.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

OLA1055 Studentbedrift

Emnekode: OLA1055

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskap og ferdigheter innen praktisk bedriftsetablering og motivasjon for entreprenørskap. Studentene skal få testet sine forretningsideer i trygge rammer og får trening i teamarbeid, nettverksbygging samt praktisk prosjekt- og strategiarbeid. De skal videre få øvelse i skriftlig og muntlig presentasjon. Målet er at flere studenter skal opparbeide kompetanse og motivasjon til å kunne realisere sin egen virksomhet etter endt studie.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om bedriftsetablering fra planlegging og oppstartsfasen via etablering og drift til avvikling.
- har kunnskap om forretningsmodellering, gjennomføring av markedsanalyser og praktisk salg/markedsføring.
- har kjennskap til lover og regler for start, drift og avvikling av et selskap.

Ferdigheter

Studenten

- kan ta i bruk prosessverktøy for idéutvikling, forretningsmodellering, teamutvikling og samarbeid.
- kan anvende kunnskap om økonomistyring i praktisk prosjektarbeid.
- kan knytte kunnskap om kreativitet og entreprenørskap opp mot praktisk prosjekt- og strategiarbeid.

Generell kompetanse

Studenten

- har kompetanse og ferdigheter i relasjons- og nettverksbygging og kan reflektere over egen rolle i en gruppeprosess.
- kan planlegge og gjennomføre oppgaver alene og i gruppe.
- kan utveksle synspunkter med andre og presentere ideer i muntlig og skriftlig form.

Innhold

- Innføring i entreprenørskapsteori
- Utvikling av forretningsideer
- Utvikling av forretningsmodell
- Utvikling av produkt/tjeneste
- Organisering og registrering av studentbedrift (SB)
- Utvikling av forretningsplan
- Presentasjonsteknikk – pitching av idé
- Gruppearbeid og samarbeid med mentor og veileder
- Rapportering etter gitte retningslinjer for SB
- Messer og konkurranser
- Veien videre med din idé

Arbeids- og undervisningsformer

- Temabaserte samlinger.
- Veiledning i kombinasjon med selvstudium.
- Selvstendige aktiviteter og handlingsorientering fra studenten er viktige forutsetninger i emnet.
- Teamarbeid/-utvikling i bedriften.
- Introduksjon til og arbeid i nettbasert verktøy.

<https://entreprenurdy.com/nb/home-2/>

- Møter med regionalt næringsliv og virkemiddelapparat.

Bedriften må ha minst 3, maksimum 5 deltakere. Alle må være registrerte studenter ved Høgskolen i Innlandet og delta aktivt i bedriften og være registrert som deltakere i bedriften hos Ungt entreprenørskap og i Enhetsregisteret. Bedriften må følge de regler som gjelder for selskapsformen Studentbedrift.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Obligatorisk deltakelse i kick-off og utvikling av forretningsidé.
- En obligatorisk presentasjon/pitch av forretningsidé og tilbakemelding til medstudenter.
- 2 obligatoriske veiledninger.
- Registrering av bedriften hos Ungt Entreprenørskap og i Enhetsregisteret (Brønnøysund).
- Innlevering av skriftlig prosjektskisse og delrapporter.
- Deltakelse i fylkesmesterskap eller tilsvarende for studentbedrifter.

Alle obligatoriske arbeidskrav skal gjennomføres som gruppearbeider.

Eksamen

- Muntlig gruppeeksamen som teller 30% av samlet karakter. Studentene fremfører en muntlig presentasjon av prosjekt og prosess.
- Mappevurdering i gruppe bestående av forretningsplan, statusrapport og refleksjonsnotat som teller 70% av samlet karakter.

Gruppene skal være på 3-5 studenter og sammenfallende med de deltakere som er registrert som deltakere i bedriften hos Ungt Entreprenørskap og i Enhetsregisteret.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter. Det gis en felles karakter for gruppa. Det forutsettes at alle deleksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått.

Ved gruppeeksamen står alle deltakerne i gruppa til ansvar for alt innholdet i prestasjonen.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

ØKA2004/1 Virksomhetsstyring

Emnekode: ØKA2004/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Anbefalte forkunnskaper: ØKA17/1 Organisasjonsforståelse, ØKA1012/1 Grunnleggende regnskap, ØKA2002/1 Driftsregnskap og budsjettering, ØKA1019/1 Investering og finansiering og 1021/1 Strategy eller tilsvarende.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kan beskrive hovedtrekk ved resultatorientert, handlingsorientert og kulturorientert styring og kontroll i virksomheter
- kan forklare under hvilke vilkår henholdsvis resultatorientert, handlingsorientert og kulturorientert styring og kontroll anses å være særlig godt egnet i styring og kontroll av virksomheter
- kan gjøre rede for sentrale avveininger ved utforming av økonomiske resultatstyringsmekanismer som desentralisering av økonomisk ansvar, budsjetter, samt insentiver og prestasjonsmåling
- kan vise hvordan trekk ved og endringer i en virksomhets omgivelser kan ha betydning for utforming av dens styrings- og kontrollsystemer

Ferdigheter

Studenten

- kan drøfte egenskaper ved virkemidler i styring og kontroll av virksomheter på en systematisk måte
- kan eksemplifisere tilsiktete og utilsiktede virkninger av ulik utforming av virkemidler i styring og kontroll av en virksomhet
- kan formulere forslag til utforming av styrings- og kontrollsystemer i virksomheter basert på enkle case-beskrivelser

Generell kompetanse

Studenten

- kan vurdere styrings- og kontrollsystemer i virksomheter ut fra en tverrfaglig forståelse av samspillet mellom økonomiske og atferdsmessige faktorer
- kan tolke egen rolle i en virksomhet i forhold til det handlingsrommet og de begrensningene som følger av virksomhetens styrings- og kontrollsystem

Innhold

- Ulike mekanismer for styring og kontroll i virksomheter: Resultatstyring, handlingsstyring, styring av personell og kultur
- Utforming av styrings- og kontrollsystemer: Stram eller løs styring, kontrollkostnader
- Resultatstyring med vekt på økonomisk ansvar, formelle planleggingssystemer og motivasjonskontrakter
- Prestasjonsmåling
- Styrings- og kontrollsystemer som en «pakke» av virkemidler
- Virksomhetsstyring, etikk og samfunnsansvar
- Virksomhetsstyring, strategi og omgivelser

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsning i plenum, individuelt og/eller gruppearbeid med arbeidskrav.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan

avlegges

To skriftlige innleveringsoppgaver.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

ØKA1016/1 Grunnleggende bedriftsøkonomi

Emnekode: ØKA1016/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Anbefalte forkunnskaper: 3/S/REV100 Grunnleggende regnskap og 3MET120 Matematikk for økonomer eller tilsvarende, samt kunnskap og ferdigheter i bruk av regneark.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kan beskrive økonomifunksjonene i virksomheten, samt de grunnleggende trekkene og elementene i et økonomistyringssystem
- kan forklare kostnadsteorien
- kan forklare bedriftens tilpasning i markedet under ulike markedsformer
- kan forklare selvkost- og dekningsbidragsprinsippet, herunder hvordan kostnads-, volum- og resultatanalyser kan anvendes i analyser
- kan forklare ulike prinsipper og metoder for produktkalkulasjon, herunder grunnleggende forutsetninger for og svakheter med de tradisjonelle kalkulasjonsmetodene

- kan forklare hensikten med og utforming av enkle driftsregnskap

Ferdigheter

Studenten

- kan med basis i kostnads- og markedsteorien;
  - analysere og diskutere foretakets tilpasning under ulike markedsformer
  - analysere konsekvenser av prisendring og prisdifferensiering
  - beregne og fortolke ulike elastisiteter
- kan utarbeide kalkyler etter selvkost- og bidragsprinsippet
  - gjennomføre kostnads-, resultat- og volumanalyser
  - gjennomføre analyser av optimale produktvalg i situasjoner med begrenset ressurstilgang
  - gjennomføre følsomhetsanalyse, samt vurdere virksomhetens markedsrisiko ut fra bidragskalkyler og kostnadsstruktur
  - kan utarbeide enkle driftsregnskap, herunder hensynta resultatkonsekvenser av beholdningsendringer og ulike beholdningsvurderinger

Generell kompetanse

Studenten

- kan anvende det bedriftsøkonomiske begrepsapparatet for å kommunisere med andre innenfor fagområdet
- kan bidra til god økonomistyring i bedriften gjennom modellbasert innsikt i kortsiktige driftsbeslutninger, kalkulasjon, prising og driftsregnskap
- kan formidle og rapportere bedriftsøkonomiske analyser og vurderinger

Innhold

- Målet med virksomheten og virksomhetens plass i det økonomiske system
- Ulike markedsformer og bedriftens tilpasning i markedet – om pris og etterspørsel
- Kostnadsteori og kostnadsstruktur
- Dekningsbidragsmodellen og kostnads-, resultat- og volumanalyser
- Kalkulasjon og produktprising
- Lønnsomhetsanalyser og risikovurderinger
- Produktvalg og produktprioritering under knappe ressurser

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og oppgaveløsning. Regneark benyttes i oppgaveløsning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det er arbeidskrav i emnet. Form, omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes for det enkelte semester og kunngjøres ved semesterstart.

Eksamen

4 timers individuell, skriftlig skoleeksamen. Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

På grunn av Koronaviruspandemien ble det vår 2022 gjort endringer i eksamensform på emnet.

Eksamensformen våren 2022 er individuell skriftlig hjemmeeksamen, 4,5 timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Kalkulator i tråd med retningslinjer for kalkulatorbruk på de økonomisk/administrative studiene ved Handelshøgskolen Innlandet – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap. Oppdaterte retningslinjer foreligger og formidles til studentene ved oppstart av hvert studieår.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

ØKA1024/1 Brand Management

Emnekode: ØKA1024/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

English

Krav til forkunnskaper

Recommended prerequisites: Marketing (ØKA1013)

Læringsutbytte

Knowledge (upon completion of the course, the student shall):

- Describe central theories for developing and managing brands
- Explain the function of brands for companies and consumers
- Be familiar with various methods for measuring brand value
- Be familiar with current trends and newer research in the field.

Skills (upon completion of the course the student shall be able to):

- Collect necessary information to perform a structured analysis of a brand («brand audit») using correct theories and terminology.
- Evaluate firms strategic brand decisions, use of brand elements, brand associations and positioning.
- Recommend feasible growth strategies, inclusive strategies for brand expansion.
- Present scholarly insight using English, written and orally

General competence (upon completion of the course the student shall be able to):

- View brand management in context with other strategic and tactical business decisions.

Innhold

The students will become familiar with central issues, theories and models within brand management.

- Brand building, including measuring brand value and analysis of brand positioning.
- Composition of brand loyalty and how consumers perceive brands, and use brand knowledge in the decision process
- Brand associations, brand identity and establishing brand resonance.

Arbeids- og undervisningsformer

Lectures, individual and group work with mandatory hand-ins and presentations, independent study.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Mandatory hand-ins that must be passed in order to be allowed to take the exam. Specific form, number and other details will be announced during course start-up.

Eksamen

Written group project/exam – Counts 45% of final grade.

Three hours written exam under attendance - Counts 55% of final grade.

(Eksamen må påregnes besvart på engelsk.)

The student must receive at least a passing grade in each exam in order to receive a grade for the course.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Allowed resources during exam:

None

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

SPM1004 Idrett og bærekraft

Emnekode: SPM1004

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten kjenner til og skal kunne

- beskrive bærekraft ut ifra historiske, etiske og organisatoriske perspektiver.
- forklare FNs bærekraftsmål, og kunne knytte disse til nasjonal og internasjonal idrett.
- gjøre rede for norske og internasjonale miljø- og klimamål, og kunne reflektere rundt idrettens påvirkning på miljøet.
- reflektere over hvordan norsk idrett kan framstå bærekraftig med hensyn til sosiale, økonomiske og miljømessige forhold.
- diskutere fordeler og ulemper med konkrete tiltak for å gjøre idretten mer bærekraftig.

Ferdigheter

Studenten kan

- anvende ulike perspektiver for å forstå temaet bærekraft.
- anvende bærekraftsperspektiver innen idrettsrelatert virksomhet.
- kan analysere, identifisere og drøfte bærekraftsproblemer, og dilemmaer, som ulike idrettsrelaterte virksomheter står ovenfor.
- kan bidra i iverksettingsprosesser for å gjøre idrettsrelaterte virksomheter mer bærekraftige.

Generell kompetanse

Studenten

- kan reflektere selvstendig om bærekraft og idrett.
- kan vurdere og drøfte relevant bærekraftsproblematikk i idretten på et selvstendig faglig grunnlag.
- kan utforme relevante bærekraftige tiltak og bidra i iverksettingen av disse.

Innhold

Hovedmålet med det nettbaserte emnet er at studenten skal få kunnskap om bærekraft, med relevans for idretten. Denne kunnskapen skal studenten kunne bruke i tilknytning til virksomheter i idrettsorganisasjoner, forvaltning og næringsliv. Emnets inngang til bærekraft vil være sosiale, økonomiske og miljømessige aspekter. FNs bærekraftsmål står sentralt.

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningen i emnet er nettbasert. Det er utviklet moduler rundt hvert av de faglige temaer, som bl.a. består av undervisningsfilmer, tekst, og refleksjonsoppgaver. Studentene oppfordres til å arbeide i kollokviegrupper, for å diskutere perspektiver, problemstillinger og relevante tiltak.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det er arbeidskrav i tilknytning til hver modul. Arbeidskravene består i å gå gjennom alle modulens ulike deler, samt skriving av et refleksjonsnotat til hver modul. Alle arbeidskrav må være godkjent for at studenten skal kunne avlegge eksamen.

Eksamen

Individuell hjemmeeksamen over 6 timer.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler tillatt.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

INT1001/1 Internasjonal politisk økonomi

Emnekode: INT1001/1

Studiepoeng: 15

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Anbefalte forkunnskaper INT1006 Ny verden, nye samfunn, nye tanker, 1EXFAC1 Examen Facultatum, INT1009 Examen Philosophicum for internasjonale studier med historie, SHI1004 Internasjonal politikk

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om hvordan europeiske og globale markeder fungerer.
- har kunnskap om sentrale politiske konfliktlinjer i internasjonal økonomi.
- har kunnskap om handelsteori, handelspolitikk, valutakursteori og internasjonal makroøkonomi.
- har kunnskap om internasjonale økonomiske strukturer og ulike teoretiske perspektiv i internasjonal politisk økonomi.
- kjenner til sentrale internasjonale institusjoner i politisk økonomi og deres funksjon

- kan beskrive de økonomiske og politiske integrasjonsprosesser som omgir nasjonalstatene.
- har kunnskap om nasjonal handlefrihet i den europeiske og globale økonomien.

Ferdigheter:

Kandidaten

- har evne til å vurdere betydningen av økonomiske og politiske integrasjonsprosesser for utformingen av statlig politikk, for makt og suverenitet i internasjonal politikk
- kan analysere årsaksforhold i internasjonal politisk økonomi.

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan gjøre rede for sammenhengen mellom økonomi og politikk i internasjonale relasjoner og gjøre rede for dette i skriftlig arbeide
- kan kritisk vurdere nasjonalstatens endrede handlingsbetingelser i lys av politiske og økonomiske integrasjonsprosesser

Innhold

Emnet gir en innføring i noen av de viktigste utviklingstrekk i moderne politisk økonomi siden det 18. århundre. Emnet tar sikte på å vise hvordan den økonomiske utviklingen alltid befinner seg i et felt av historiske og politiske konfliktlinjer og at sammenhengen mellom disse ofte er en vesentlig bakgrunn for å forstå økonomiske og politiske utfordringer i samtiden.

Emnet gir en innføring i forståelse av hvordan europeiske og globale markeder fungerer og sentrale ideer om forholdet mellom stat og marked. Hvilke økonomiske interesser har historisk ligget under statlige ulikheter eller konflikter? Hvordan har global økonomisk integrasjon påvirket nasjonal handlefrihet? Hvordan oppstår kriser i internasjonal økonomi og hvilke politiske virkemidler er tilgjengelig for å styre utviklingen? Hva er de sentrale internasjonale institusjonene som er bygd opp for å skape orden i den internasjonale økonomi?

I emnet gis en innføring i handelsteori, handelspolitikk, valutakursteori og økonomiske modeller for produksjon og industriutvikling. Dette er grunnlag for å forstå utviklingen av internasjonal økonomisk integrasjon og hvordan denne har virket inn på nasjonal handlefrihet. Videre vektlegges institusjoner som har vokst fram og preger samarbeid mellom land i internasjonal økonomi.

I tiden etter den andre verdenskrig er særlig Den europeiske union (EU), Verdens handelsorganisasjon (WTO) og Det internasjonale pengefondet (IMF) viktig. Emnet behandler framveksten av disse institusjonene i det tjuende århundre, deres sentrale styringsmekanismer og status i dag drøftes.

Velferd er blant de viktigste oppgavene i en nasjonal økonomi, og denne påvirkes av internasjonale økonomiske forhold. Emnet belyser velferdsstatsteori og hvordan stater har ulike måter å organisere velferd på. Parallelt med velferdsstatens utvikling i det tjuende århundre har globalisering satt nasjonalstaters handlingsrom på prøve. Det legges vekt på å forstå og forklare utviklingen av økonomiske og finansielle kriser i et historisk perspektiv.

Internasjonal politisk økonomi er preget av sammensatte årsaksforhold. I dette emnet kombineres økonomiske og statsvitenskapelige analyser. Dette bidrar til å lære studenter å kritisk vurdere ulike årsaksforhold som er av betydning for økonomiske og politiske fordelinger og interessekonflikter i samfunnet og virker inn på politiske valg.

Arbeids- og undervisningsformer

Arbeidsformen er forelesninger, seminar og selvstudium. Arbeid med gruppeoppgave øver faglig forståelse og skriftlig framstillingsemne. Det gis veiledning underveis og tilbakemelding i etterkant av arbeidskravet.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Obligatorisk frammøte på tre av fem seminarer, hvor muntlig presentasjon på seminar inngår som et krav
- Innlevering av skriftlig oppgave, hvor oppgaven er knyttet til seminarene

Eksamen

5 timers skoleeksamen

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

PED1006/ 1 Rådgivning og veiledning i pedagogiske virksomheter I

Emnekode: PED1006/ 1

Studiepoeng: 15

Semester

Vår

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Anbefalte forkunnskaper: Årsstudium i pedagogikk eller tilsvarende.

Læringsutbytte

Ved bestått emnet har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskaper

Studenten

- kan hovedtrekkene i et utvalg teorier og tradisjoner innen veiledning og rådgivning
- kan gjøre rede for hvilke funksjoner og roller veiledning og rådgivning har i ulike pedagogiske virksomheter

Ferdigheter

Studenten

- kan dele opplevelser og erfaringer samt reflektere sammen med andre rundt ulike veiledningsprosesser
- har kjennskap til hvordan veiledning og rådgivning kan legge til rette for utvikling, læring og refleksjon

Generell kompetanse

Studenten

- er bevisst veilederrollen og etiske perspektiv knyttet til rådgivnings- og veiledningsvirksomhet

Innhold

- Dette emnet gir en innføring i noen av de viktigste tradisjonene og de mest sentrale teoriene innenfor veiledningspedagogikk og pedagogisk rådgivning.
- Emnet fokuserer vi på rådgivnings- og veiledningsfeltet rettet mot pedagogiske virksomheter som for eksempel skole, SFO, barnehage, fritidsklubber og voksenopplæring.
- Med utgangspunkt i pedagogiske virksomheter gis teoretiske, metodiske og praksisbaserte perspektiv på rådgivning og veiledning.
- Emnet tar opp utfordringer og muligheter knyttet til veiledning på individ- gruppe- og organisasjonsnivå.
- Veiledningspedagogikk er et vidt felt hvor vi betrakter veiledning som en pedagogisk aktivitet der vi arbeider med kommunikasjon, forandringsarbeid, kompetanseutvikling, personlig utvikling og konflikthåndtering.
- *Rådgivning og veiledning i pedagogiske virksomheter I og II* gir til sammen en innføring i veiledningspedagogikk med vekt på grunnleggende veiledningsteorier, bevisstgjøring omkring veilederrollen og etiske perspektiv knyttet til rådgivnings- og veiledningsvirksomhet.

Arbeids- og undervisningsformer

Emnet vil legge opp til en veksling mellom

- Forelesninger
- Seminarer
- Praktiske øvelser
- Oppgaveløsning

Det legges vekt på å skape undervisningssituasjoner der studentene skal dele opplevelser og erfaringer samt reflektere sammen rundt ulike veiledningsprosesser. Kommunikasjon, samspill og tverrfaglig samarbeid er sentrale begrep i både emne I og emne II.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan

avlegges

Arbeidskrav:

- Skriftlig fagoppgave i gruppe. Omfang ca. 5000 ord
- Skriftlig individuelt – caseløsning. Omfang ca. 2000 ord
- 1 refleksjonsnotat etter seminar

Det er krav om 75 prosent oppmøte til all undervisning, også seminarer.

Hvis fraværet ditt overstiger 25% må du kompensere for dette med et ekstra arbeidskrav. Fravær som til sammen overstiger 50% fører til at du ikke kan gå opp til eksamen. Vi registrerer oppmøte med signatur eller med opprop. Du som student må selv ta ansvar for å signere oppmøteprotokollen, eventuelt at du blir registrert ved opprop.

Eksamen

Individuell skriftlig skoleeksamen. 6 timer.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Ingen

Ansvarlig fakultet

Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

PED1007/1 Rådgivning og veiledning i pedagogiske virksomheter II

Emnekode: PED1007/1

Studiepoeng: 15

Semester

Vår

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Anbefalte forkunnskaper: Årsstudium i pedagogikk eller tilsvarende.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskaper

Studenten

- har kunnskaper om kommunikasjon og samhandling i veiledning.
- har kunnskaper om systemrettet veiledning og tverrfaglig samarbeid,

Ferdigheter

Studenten

- kan reflektere over hvordan veiledning og rådgivning kan nyttiggjøres i samhandling og tverrfaglig samarbeid.
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere veiledningsøker

Generell kompetanse

Studenten

- kan anvende kunnskaper om kommunikasjon og samhandling i veiledning

Innhold

- Emnet ser på premisser knyttet til foreldresamarbeid, systemrettet rådgivning, tverrfaglig samarbeid i veiledning og rådgivning i pedagogiske virksomheter.
- Emnet legger særlig vekt på hvordan man som veileder og rådgiver skal inngå i et profesjonelt fellesskap med formål å legge til rette for barn og unges deltakelse, kompetanseutvikling og oppvekstforhold.

Arbeids- og undervisningsformer

- Det legges vekt på å skape undervisningssituasjoner der studentene kan dele opplevelser og erfaringer samt reflektere sammen rundt ulike veiledningsprosesser. Kommunikasjon, samspill og tverrfaglig samarbeid er sentrale begrep i dette emnet.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Det er to obligatoriske arbeidskrav i emnet.
  - 1 individuelt arbeidskrav med 3 deler:
    - 2 logger for 2 gjennomførte veiledninger
    - 1 gjennomført veiledning filmes til eget bruk
    - filmen + de 2 loggene danner grunnlaget for et refleksjonsnotat på 2000 ord
  - 1 individuelt refleksjonsnotat i etterkant av seminar.

Arbeidskrav vurderes til godkjent/ikke godkjent.

Det er krav om 75 prosent oppmøte til all undervisning, også seminarer.

Hvis fraværet ditt overstiger 25% må du kompensere for dette med et ekstra arbeidskrav. Fravær som til sammen overstiger 50% fører til at du ikke kan gå opp til eksamen. Vi registrerer oppmøte med signatur eller med opprop. Du som student må selv ta ansvar for å signere oppmøteprotokollen, eventuelt at du blir registrert ved opprop.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen knyttet til en praktisk øvelse og pensum.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle

Ansvarlig fakultet

Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

INT1011/1 Klimaendringer og klimakrise: historiske årsaker og samtidige utfordringer

Emnekode: INT1011/1

Studiepoeng: 15

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har grunnleggende kunnskap om sentrale debatter i økonomisk historie om den industrielle revolusjonen, utvikling og utbredelse av industriell teknologi i løpet av det 19. århundre og nye produksjonsmåter i etterkrigstida.
- har grunnleggende kunnskap om sentrale begreper og teorier i politisk økonomi om klima og global oppvarming.
- har grunnleggende kunnskap om viktige begivenheter i global klimapolitikk i de siste 50 årene.
- har grunnleggende kunnskap om diskusjoner om klimatiltak i nåtid og fremtid.

Ferdigheter

Studenten

- kan forklare politiske og økonomiske årsaker til global oppvarming, hvordan og hvorfor klimautslippene begynte og hvorfor klimaproblemet er så vanskelig å løse.
- kan anvende grunnleggende begreper og analytiske tilnæringsmåter innenfor økonomisk historie og politisk økonomi til å diskutere og analysere sentrale spørsmål i emnet.
- kan bruke samfunnsvitenskapelige argumenter som baserer seg på både kvalitative og kvantitative data.

Generell kompetanse

Studenten

- kan forstå, analysere kritisk og diskutere generelle temaer tilknyttet til klimaendring og det grønne skiftet.
- kan sette dagens samfunnsdebatter om klima i en langsiktig historisk kontekst og anvende samfunnsvitenskapelige begreper for å kunne forstå og vurdere forslag og argumenter om klimapolitikk både på internasjonalt og nasjonalt nivå.
- har erfaring med kritisk og analytisk lesing av faglige og journalistiske tekster, samt artikulering av egne argumenter.

Innhold

Hvorfor oppstod global oppvarming? Er global oppvarming noe som var mulig å unngå? Hvorfor er klimaproblemene så vanskelige å løse? I hvor stor grad må samfunnet og den globale økonomien forandres for å redusere utslipp, og er det i det hele tatt mulig å løse klimakrisen?

Emnets mål er å gi studenten en generell innføring i global klimaendring. Emnet er tverrfaglig orientert og baserer seg på både historiefaget og samfunnsvitenskapen.

Kurset er delt i tre hoveddeler:

- Den første delen er historisk. Vi begynner med «dyp historie», som beskriver planetens historie – ikke gjennom tiår eller hundreår, men gjennom millioner og milliarder av år og gir langtidskontekst til det 21. århundres klimakrise. Studenten får en generell oversikt over planetens og atmosfærens historie fra planetens dannelse og særlig jordbruksrevolusjonen («den neolittiske revolusjonen»). Vi går deretter over til den industrielle revolusjonen mot slutten av det 18. århundre og

begynnelsen av det 19. århundre. Vi stiller både klassiske spørsmål fra økonomisk historie og nyere spørsmål om energikilder og organiseringsprinsipper i den industrielle, karbon-avhengige økonomien. Etter andre verdenskrig oppsto det som har blitt kalt «den store akselerasjonen» – den raskeste økningen i klimagassutslipp og andre klimaødeleggende aktiviteter i menneskelig historie. Igjen tar vi de klassiske spørsmålene fra økonomisk historie med spesielt fokus på klima: Hvordan spredte de nye teknologiene seg fra økonomiske kjerneområder til periferiene? Hvordan forandret det globale økonomiske systemet seg? Vi leser og diskuterer rapporter fra FNs klimapanel om dagens klimatilstand og vi får en introduksjon til begrepet «antropocenen».

- Emnets andre del dekker hovedtrekkene i den menneskelige responsen på klimaendringer. Vi går gjennom de viktigste internasjonale klimakonferansene og -avtalene fra Stockholmkonferansen i 1972 til Pariskonferansen i 2015. Hvorfor lykkes noen avtaler og ikke andre? Sentrale samfunnsvitenskapelige begreper tas opp, bl.a. internasjonale regimer, «epistemiske samfunn», miljøkuznetskurven, bærekraftig utvikling, ressursforbannelsen og Hollandsk syke.
- Den tredje og siste delen omhandler tiltak som blir diskutert i dag. Hva kan gjøres for å stanse oppvarming? Hva inneholder ulike planer for en «grønn (ny) giv» i Europa og internasjonalt? Hvordan kan den globale finanssektoren og sentralbanker blir grønnere, og bør de bli det? Må globalisering reverseres? Er geoengineering en reell mulighet? Hva er nytten av karbonfangst? Vi skal også se nærmere på Norges klimautfordringer når det gjelder oljevirkosomhet, det grønne skiftet i landet og Norges internasjonale samarbeid.

Arbeids- og undervisningsformer

Gjennom å følge forelesninger, delta i seminarer, levere inn skriftlige arbeider og egenstudium utvikler studenten både en historisk tilnærming til klimakrisen og analytiske og kritiske evner til å vurdere og diskutere dagens globale klimapolitikk og økonomi. Det legges vekt på skriftlige arbeider og studentens deltagelse både i forelesninger og seminarer.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det kreves innlevering av tre individuelle skriftlige arbeidskrav for godkjenning.

Eksamen

Skriftlig individuell skoleeksamen på 5 timer.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Ingen.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

BÆR1001/1 Bærekraftig samfunn - nye perspektiver på utvikling, utdanning, menneske og miljø

Emnekode: BÆR1001/1

Studiepoeng: 15

Semester

Vår

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

For studenter som kun tar dette emnet er opptakskravet generell studiekompetanse eller godkjent realkompetanse.

Læringsutbytte

Studentene skal utvikle en reflektert bevissthet til spørsmål som angår globalisering og bærekraftig utvikling i samfunnet:

- Hva slags problemer står vi overfor og hvordan kan de løses?
- FN og andre organisasjoners engasjement i dette arbeidet
- Utvikle kritisk forståelse for sammenhengen mellom natur, kultur, menneske og miljø
- Utvikle kritisk forståelse for vitenskapens plass
- Utvikle forståelse for nye filosofiske og etiske idéer og problemstillinger
- Behandle mulige strategier for *bærekraft* i praktiske sammenhenger, lokalt og globalt
- Presentere transformativ, økologisk læring som ny modell for å utvikle et

bærekraftig samfunn

Innhold

Studiet vil behandle et bredt spekter av problemstillinger knyttet til hvordan oppnå "... en utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov..." (Verdenskommisjonen for miljø og utvikling, 1987)

Det vil ta opp delemner knyttet til:

- Spørsmålet: En verden i krise?
- Naturbegrepets historie og filosofi
- Vitenskap, biologi og økologi
- Etikk og økofilosofi
- Bærekraftig utvikling knyttet til økonomi, økologi, teknologisk utvikling, lovgivning og internasjonal politikk
- Norsk miljøpolitikk, samfunn og forvaltning
- Norsk utdanningspolitikk, transformativ læring, globalisering og dannelses.

Arbeids- og undervisningsformer

Arbeidsformen veksler mellom forelesninger, gruppearbeid og seminar. Emnet vil bli tilbudt som deltidsstudium.

Eksamen

Essay innen selvvalgt, godkjent tema innenfor emnet (15 s.) Det gis veiledning. Studentene må knytte problemstillingen i oppgaven til pensum.

Ansvarlig fakultet

FIL1001/ 1 Etikk og moralske problemer

Emnekode: FIL1001/1

Studiepoeng: 15

Semester

Vår

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

KUNNSKAP

Etter gjennomført emne har studenten tilegnet seg grunnleggende kunnskaper om:

- Sentrale moralfilosofiske posisjoner og tradisjoner i den vestlige filosofiske tradisjonen.
- Sentrale diskusjoner innen verditeori, normativ etikk, metaetikk og moralpsykologi i den vestlige tradisjonen og i vår samtid.
- Praktisk øvelse i og erfaring med å diskutere konkrete, aktuelle problemstillinger og dilemmaer av moralsk art.

FERDIGHETER

Etter gjennomført emne har studenten fått skjerpet forståelse og blikk for hvordan etiske problemer er tilstede både i konkrete dagliglivssituasjoner og i større spørsmål av betydning for samfunnsutvikling og verdier, og vil ha utviklet sine analytiske ferdigheter

og evne til kritisk etisk refleksjon over slike spørsmål.

GENERELL KOMPETANSE

Etter gjennomført emne har studenten oppnådd generell kompetanse om noen grunnleggende moralfilosofiske temaer og etisk refleksjon over konkrete tilfeller.

Innhold

Hvordan bør jeg leve livet mitt? Hva er godt? Hva er dårlig? Hvordan bør jeg handle? Hva er bra for meg? Hva er bra for samfunnet? Er min moral et produkt av min kultur? Er mine moralske oppfatninger objektive eller er de subjektive? Dette er spørsmål som mennesker har stilt, i ulike versjoner, gjennom hele sin historie og som er like aktuelle i dag.

Disse og flere beslektede spørsmål tilhører den delen av filosofien som kalles etikk, eller moralfilosofi. Moralfilosofien er en videreutviklingen av den refleksjonen som de fleste mennesker har over moralske oppfatninger og valg, og er således viktig både for individet og samfunnet: moralske oppfatninger og valg er sentrale i det som gir mening og struktur til våre liv og identitet, og samtidig er de sentrale i vår omgang med andre mennesker og institusjoner.

I dette introduksjonsemnet gir vi en systematisk innføring i etiske temaer og vi reflekterer praktisk over konkrete moralske problemer og dilemmaer. Emnet legger vekt på et samspill, og gjensidig berikelse, mellom den systematiske teorien og refleksjonen over de konkrete moralske problemene. Emnet er delt i to hovedbolker:

1. Denne bolken omhandler temaer innen det som kalles (a) verdi teori, (b) normativ etikk og (c) metaetikk. I første del av kurset, (a) diskuterer vi spørsmål om hva som gjør livet godt å leve i sammenheng med ulike typer av verdier. Vi går deretter (b) over til å diskutere teorier om hvordan vi bør handle. Vi ser på forholdet mellom religion og etikk. Vi ser på de klassiske tankeretningene som utilitarisme, pliktetikk, kontraktetikk, etisk pluralisme og dydsetikk. I denne delen diskuterer vi også et sett med moralfilosofiske teorier som er kritiske til moralen som et samfunns fenomen, hos tenkere som for eksempel Nietzsche og representanter for feministisk etikk. Innen (c) metaetikken stiller vi først og fremst spørsmål omkring moralske påstander, om disse er objektiv eller subjektiv og om etisk relativisme – er moralske påstander og råd kultur- og situasjonsavhengige? Underveis i hele denne bolken ser vi på moralpsykologiske temaer som går på menneskesyn, som for eksempel forholdet mellom følelser og rasjonalitet. I denne bolken blir de ulike temaene

diskutert med bakgrunn i noen klassiske tekster fra etikkens historie samt flere av de nyeste bidragene til debattene. Eksempler på moralske problemer og dilemmaer blir flittig brukt i diskusjonen. Denne bolken utgjør 2/3 av emnet.

2. Den siste 1/3 av emnet går nærmere inn på utvalgte konkrete moralske problemer og valgsituasjoner, noen av dem dilemmaer der ingen løsning eller handlingsvalg byr seg fram som det åpenbart riktige. Den etiske refleksjonen vil her være praktisk rettet og ta for seg aktuelle etiske problemstillinger knyttet til for eksempel miljø og fattigdom, vår behandling av dyr, idrett, juss og psykologi. Hvilke konkrete problemstillinger som diskuteres vil variere, blant annet ut fra hvilke som til enhver tid er aktuelle i samfunnsdebatten. Forskjellen fra diskusjonen av moralske problem og dilemmaer i bolk 1. er fortrinnsvis at vi her går mer dyptgående inn i de utvalgte moralske problemene og dilemmaene.

Arbeids- og undervisningsformer

Gjennom å følge forelesninger, delta i veiledninger, samt levere inn skriftlige arbeider og egenstudium utvikler studenten både analytiske og kritiske etiske evner samtidig som hun både får generell kunnskap om emnets temaer og fordypninger på enkelte områder. Det legges vekt på skriftlige arbeider og student deltagelse i forelesninger for at studentens individuelle kunnskaper og evner skal utvikles.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det kreves innlevering av tre individuelle skriftlige arbeidskrav for godkjenning. De individuelle arbeidskravene utvikler studentens dybdekunnskap om utvalgte temaer fra emnet og studentens analytiske og kritiske evner innen etisk refleksjon.

De to første individuelle skriftlige arbeidskravene skal hver ha en lengde på ca. 400 ord.

Det tredje individuelle skriftlige arbeidskravet skal ha en lengde på mellom 2000 og 2800 ord.

Eksamen

Hjemmeeksamen: Studenten skriver et essay med lengde mellom 4000 og 4800 ord om et tema og en problemstilling som er valgt i samråd med underviser og som emneansvarlig godkjenner.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap